

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การค้าระหว่างประเทศ (International Trade) แม้มิใช่คำใหม่ หรือเรื่องใหม่ในประเทศไทย เพราะประเทศไทยได้ติดต่อกับค้าขายกับประเทศต่าง ๆ มานานแล้ว แต่ในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศนั้น ยังอาจกล่าวได้ว่า กฎหมายและการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย ยังไม่ได้รับการพัฒนาไปมากเท่าที่ควร

พิจารณาในแง่ของตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ณ ปัจจุบัน ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศไม่มากนัก เช่น พระราชบัญญัติการขนส่งทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้น ยังขาดกฎหมายที่สำคัญๆ อีก เช่น กฎหมายว่าด้วยซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ กฎหมายว่าด้วยสัญญาทรัสต์รีซีท เป็นต้น

พิจารณาในแง่ศาล ประเทศไทยเพิ่งมีการจัดตั้งศาลชำนาญพิเศษ คือ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่คดีการค้าระหว่างประเทศซึ่งมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง จะได้รับการพิจารณาโดยศาลชำนาญพิเศษ ซึ่งจะเป็นหลักประกันประการหนึ่งในการอำนวยความยุติธรรม

และจากการที่สัญญาทรัสต์รีซีทมิได้กำหนดไว้เป็นเอกเทศสัญญา รวมทั้งไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ศาลฎีกาได้พิพากษาเป็นบรรทัดฐานยอมรับว่าเป็นสัญญาที่มีผลผูกพันบังคับคู่สัญญาได้ เพราะข้อตกลงทรัสต์รีซีทไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และมีการใช้สัญญาทรัสต์รีซีทในประเทศไทยมานานกว่า 50 ปี จากการที่มีคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๘๔๘/๒๕๐๕ เป็นคำพิพากษาแรก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาทรัสต์รีซีท และมีคำพิพากษาต่อ ๆ มา วินิจฉัยว่าสัญญาทรัสต์รีซีทมีผลทางกฎหมายเป็นสัญญาต่างตอบแทนอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๕ รวมทั้งวินิจฉัยว่า กรรมสิทธิ์ในสินค้าตามสัญญาทรัสต์รีซีทเป็นของธนาคารตามปกติประเพณีแห่งข้อสัญญาทรัสต์รีซีท และ เป็นวิธีการประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินอย่างหนึ่ง (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖/๒๕๑๗ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๕๔/๒๕๔๔) ซึ่งถึงแม้สัญญาทรัสต์รีซีทในประเทศไทยนั้น ไม่มีตัวบทกฎหมายเฉพาะที่ชัดเจน แต่สัญญาทรัสต์รีซีท ก็ได้รับความนิยมนในระบบการค้าระหว่างประเทศ ทั้งต่างประเทศ

เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และในประเทศไทย ทั้งนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้เห็นถึงความสำคัญ จึงมีการออกกฎหมายเฉพาะ คือ Uniform Trust Receipts Act 1933 (U.T.R.A 1933) ซึ่งต่อมาได้ถูกแทนที่ โดย U.C.C Article 9 สำหรับประเทศไทยนั้น ก็มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสัญญาให้สินเชื่อทางพาณิชย์ที่มีเอกสารประกอบพ.ศ..... ซึ่งอยู่ภายใต้แนวคิดการแยกกฎหมายพาณิชย์ออกจากกฎหมายแพ่ง เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์มีกฎหมายบังคับใช้อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม แม้ได้มีการจัดทำกฎหมายเฉพาะสัญญาทรัสต์รีซีท ขึ้นมาแล้ว โดยยังคงเป็นร่างพระราชบัญญัติสัญญาให้สินเชื่อทางพาณิชย์ที่มีเอกสารประกอบพ.ศ..... อยู่ นั่น แต่ยังมีประเด็นปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้สัญญาทรัสต์รีซีทของธนาคาร คือ ปัญหาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ระบุไว้ในสัญญาทรัสต์รีซีท ปัญหาเกี่ยวกับนิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารและลูกค้าธนาคาร ปัญหาเกี่ยวกับการอ้างสิทธิในทรัพย์สินที่เป็นประกันกับบุคคลภายนอก ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานควบคุมกำกับดูแล ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการบังคับติดตามทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีท รวมทั้งทำให้บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหรือสินค้านี้ตามสัญญาทรัสต์รีซีท เช่น ธนาคาร ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์หรือลูกค้าธนาคารซึ่งเป็นผู้กู้ยืมเงินจากธนาคาร และบุคคลภายนอก ได้เข้าใจสิทธิและหน้าที่ระหว่างกัน ควรมีการแก้ไขเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติสัญญาให้สินเชื่อทางพาณิชย์ที่มีเอกสารประกอบพ.ศ..... ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากความสำคัญของสัญญาทรัสต์รีซีท ที่เข้ามาเป็นกลไกหลักในทางการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศ ผู้วิจัยเห็นว่า ควรให้ความสำคัญออกเป็นกฎหมายเฉพาะที่อยู่ภายใต้กฎหมายทางพาณิชย์ เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์หรือลูกค้าธนาคาร รวมทั้งธนาคารที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ได้มีกฎหมายเฉพาะบังคับใช้ระหว่างกัน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตน รวมทั้งการให้ความคุ้มครองแก่บุคคลภายนอก โดยเป็นกฎหมายที่เข้าใจถึงลักษณะหรือธรรมชาติของสัญญาทรัสต์รีซีท แต่เนื่องด้วยตามร่างพระราชบัญญัติสัญญาให้สินเชื่อทางพาณิชย์ที่มีเอกสารประกอบพ.ศ..... ควรต้องมีการแก้ไขบางประการ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ เป็นดังนี้

5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ระบุไว้ในสัญญาทรัสต์รีซีท

ปัญหาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ระบุไว้ในสัญญาทรัสต์รีซีทนี้ มีความสัมพันธ์กับการกำหนดความมีบุริมสิทธิ ซึ่งควรแก้ไข คือ การกำหนดความมีบุริมสิทธิของผู้รับทรัพย์สินประกันให้ชัดเจน เนื่องจาก ข้อพิจารณาหนึ่ง ในการที่ธนาคารให้สินเชื่อแก่ลูกค้าหรือไม่ เป็น

จำนวนเท่าใด ก็ขึ้นอยู่กับว่าธนาคารมีสิทธิในทรัพย์สินประกันมากน้อยเพียงใด ซึ่งหากธนาคารได้ให้สินเชื่อไปแล้ว แต่ไม่สามารถเรียกเอาจากทรัพย์สินประกันได้เลย ธนาคารย่อมอยู่ในฐานะที่เสี่ยงและอาจไม่ปล่อยสินเชื่อก็ได้ ขณะเดียวกันผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ ก็มีเพียงสินค้าเป็นหลักประกันเท่านั้น อีกทั้งยังมีกรณีที่เกิดการแปลงสภาพของสินค้าเป็นสินค้าอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับบุริมสิทธิตามมา

ดังนั้น เพื่อสร้างกลไกให้ธนาคารยังคงมีหลักประกันอยู่แม้เกิดการแปลงสภาพของสินค้าเป็นสินค้าอสังหาริมทรัพย์ ควรแก้ไข มาตรา ๒๐ วรรค ๓ โดยแก้ไขเป็น “ถ้าทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกันมารวมเข้ากับทรัพย์สินของบุคคลอื่นจนเป็นส่วนควบหรือแบ่งแยกไม่ได้ ผู้รับทรัพย์สินประกันมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกันก่อนเจ้าหนี้สามัญเหนือทรัพย์สินที่รวมเข้ากันตามส่วนของค่าแห่งทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกันของตนในเวลาที่ทรัพย์สินรวมเข้ากัน และรวมไปถึงสิทธิในรายได้หรือผลที่เกิดขึ้น ตามมาจากทรัพย์สินประกันนั้นด้วย” เช่น มูลหนี้ค่าซื้อสินค้า (a purchase money security interest (PMSI) ที่มีระบุไว้ใน U.C.C Article 9

5.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับนิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารและลูกค้านิติบุคคล

การกำหนดนิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารและลูกค้านิติบุคคล ควรกำหนดให้มีความชัดเจนซึ่งควรแก้ไข เป็นดังนี้

1. การกำหนดความมีตัวตนของผู้ให้ทรัพย์สินประกัน เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจมีหลายลักษณะ เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจบุคคลคนเดียว ผู้ประกอบการธุรกิจในรูปคณะบุคคล ผู้ประกอบการธุรกิจนิติบุคคลทั้งที่เป็นบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน ซึ่งในร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กล่าวถึงเพียงคำว่า ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ แต่ไม่ได้ให้ความหมายไว้ ทำให้ไม่ชัดเจนว่าผู้ใดมีสิทธิในการเข้าทำสัญญาทรัพย์สินได้บ้าง

ดังนั้น ควรเพิ่มคำนิยามของคำว่า ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ ให้หมายความว่า “บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ปกติธรรมดาเป็นการประกอบกิจการการค้า” ทั้งนี้เพื่อที่ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ก็สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

2. การกำหนดความมีตัวตนของผู้รับทรัพย์สินประกัน ตามร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดความหมายของทั้งธนาคาร และสถาบันการเงินไว้ ในมาตรา ๓ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เป็นกฎหมายที่กำหนดกฎเกณฑ์ของการประกอบธุรกิจโดยเฉพาะ

ดังนั้น ควรแก้ไขคำนิยามของคำว่าธนาคาร และคำว่าสถาบันการเงิน โดยนำมารวมกัน เป็นคำว่าธุรกิจสถาบันการเงิน และกำหนดคำนิยาม คือ “ธุรกิจสถาบันการเงิน หมายความว่า ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และให้หมายความรวมถึงการ

ประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ” ก็จะทำให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้เป็นการครอบคลุมมากขึ้น และ ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์มีทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น

3. การกำหนดหลักเกณฑ์การ โอนสิทธิในเงินที่ได้จากการขายสินค้าของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ ที่ในทางปฏิบัติการ โอนสิทธิเรียกร้องในการค้าทางพาณิชย์ ที่ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ มีทั้งผู้ซื้อที่เป็นผู้ประกอบการค้าพาณิชย์และผู้ซื้อขายย่อยที่เป็นผู้บริโภคโดยตรง ทำให้การโอนสิทธิในค่าสินค้ากระทำได้อย่าง

ดังนั้น ควรยกเลิกหลักเกณฑ์การ โอนสิทธิในร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จากการที่มีการกำหนดให้ทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินที่มีทะเบียนทรัพย์สินประกัน และการกำหนดการตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกัน ก็สามารถครอบคลุมได้อยู่แล้ว เนื่องจากวัตถุประสงค์ที่ธนาคารให้ลูกค้าทำสัญญาทรัพย์สินขึ้นมา ก็เพื่อเป็นการได้สิทธิในการนำทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัพย์สินมาเป็นทรัพย์สินประกัน โดยเป้าหมายที่สำคัญของธนาคารนั้น คือ การได้รับชำระหนี้คืนจากลูกค้า โดยแท้ที่จริง ๆ แล้ว ธนาคารไม่ได้ต้องการครอบครองสินค้ามาเป็นของตนเอง เพราะไม่ใช่เป็นปกติธรรมดาที่ปฏิบัติกันของธนาคาร

4. การกำหนดสิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้ประกอบการค้าพาณิชย์หรือลูกค้าธนาคารกับธนาคาร ที่ต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าแต่ละฝ่ายพึงต้องมีสิทธิและหน้าที่ต่อกัน เพื่อที่ทำให้คู่สัญญาได้ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติสัญญาให้สินเชื่อทางพาณิชย์ที่มีเอกสารประกอบพ.ศ... ไม่ได้กำหนดเอาไว้

ดังนั้น ควรเพิ่มมาตราที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้ประกอบการค้าพาณิชย์หรือลูกค้าธนาคารกับธนาคาร เช่น

- ธนาคารมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินประกันก่อนเจ้าหนี้สามัญไม่ว่ากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะโอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่

- ในกรณีที่มีการนำทรัพย์สินสิ่งหนึ่งตราไว้เป็นทรัพย์สินประกันการชำระหนี้ มีเจ้าหนี้ในทรัพย์สินประกันเดียวกัน ให้ถือลำดับผู้เป็นเจ้าหนี้ในทรัพย์สินประกันนั้น เรียงตามวันและเวลาที่ได้จดทะเบียนทรัพย์สินประกัน โดยผู้เป็นเจ้าหนี้ทรัพย์สินประกันที่ได้จดทะเบียนทรัพย์สินประกันก่อนมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนผู้เป็นเจ้าหนี้ทรัพย์สินประกันที่ได้จดทะเบียนภายหลัง

- ทรัพย์สินประกันการชำระหนี้ที่มีต่อธนาคาร ย่อมหมดสิ้นไปเมื่อลูกหนี้ตามสัญญาทรัพย์สินชำระหนี้ให้แก่ธนาคารเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยการชำระหนี้นี้รวมถึงการชำระดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนี้ตามสัญญาทรัพย์สินนั้น

5.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการอ้างสิทธิในทรัพย์สินที่เป็นประกันกับบุคคลภายนอก

การอ้างสิทธิในทรัพย์สินที่เป็นประกันกับบุคคลภายนอก สิ่งที่สำคัญ คือ การกำหนดให้ทรัพย์สินนั้นมีสภาพเป็นทรัพย์สินที่มีทะเบียน และได้ประกาศให้บุคคลภายนอกได้ทราบ ซึ่งควรแก้ไข เป็นดังนี้

1. การกำหนดทรัพย์สินที่จะนำมาเป็นทรัพย์สินประกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าสินค้าใดบ้างที่สามารถนำมาเป็นทรัพย์สินประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีท เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้นระหว่างธนาคารและผู้ประกอบการค้าพาณิชย์หรือลูกค้าธนาคาร และเป็นการคุ้มครองธนาคารอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น เพิ่มคำนิยามของคำว่า สินค้า โดยให้หมายความว่า “สังหาริมทรัพย์ที่มีตัวตนที่ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ได้ซื้อมาจากหรือนำเข้ามาจากผู้ประกอบการค้าพาณิชย์รายอื่น โดยเป็นสังหาริมทรัพย์ที่สำคัญที่ปกติธรรมดาใช้ในการประกอบธุรกิจที่เป็นการขายไปยังผู้ประกอบการค้าพาณิชย์อื่นหรือผู้บริโภค” ทั้งนี้เพื่อที่ทั้งผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ และธนาคารจะได้สามารถทราบถึงวัตถุแห่งสัญญาที่แท้จริง

2. การกำหนดให้ทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัสต์รีซีท เป็นทรัพย์สินที่มีทะเบียนทรัพย์สินประกัน เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายฉบับนี้ ที่กำหนดให้ทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัสต์รีซีท เป็นทรัพย์สินที่มีบุริมสิทธิ ตามมาตรา ๒๐ วรรค ๓ ทำให้ต้องมีระบบการตรวจสอบการมีบุริมสิทธิ เพื่อที่จะได้คุ้มครองธนาคารในฐานะเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิ และคุ้มครองบุคคลภายนอกที่เป็นทั้งผู้ซื้อสินค้าไปจากผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ และบุคคลภายนอกที่เป็นเจ้าหนี้ของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ที่มีทรัพย์สินประกันเดียวกันกับธนาคาร เช่นเดียวกับ U.C.C Article 9 ที่มีการติดยึด (attachment) ของสิทธิในทรัพย์สินประกันของเจ้าหนี้ไปกับตัวทรัพย์สิน โดยมักเกิดขึ้นเมื่อสิทธิในทรัพย์สินประกันที่มีประสิทธิภาพระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้และเป็นตามข้อตกลงของเจ้าหนี้และลูกหนี้ ซึ่งเมื่อมีการติดยึดของสิทธิในทรัพย์สินประกันแล้ว ก็จะทำให้เกิดความบริบูรณ์ (Perfection) ที่เป็นการกำหนดบุริมสิทธิในความสัมพันธ์กับเจ้าหนี้รายอื่นของลูกหนี้ในหลักประกันเดียวกัน โดย เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิ อาจจะใช้เป็นหลักประกันเพื่อให้เป็นที่พอใจแก่หนี้ของลูกหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ก่อนเจ้าหนี้อื่นๆ ที่มีลำดับบุริมสิทธิตามมาจะได้ทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกัน ซึ่งความบริบูรณ์ (Perfection) นี้ มักจะเกิดขึ้นเมื่อทรัพย์สินประกันได้ถูกจดทะเบียน (a Financing Statement) ในบันทึกสาธารณะที่เหมาะสม ซึ่งโดยทั่ว ๆ ไป คนแรกที่ยื่นจดทะเบียนจะมีบุริมสิทธิอันดับแรก และบุคคลต่อ ๆ ไป ก็มีบุริมสิทธิตามมา

ดังนั้น ควรเพิ่มมาตราที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทรัพย์สินที่มีทะเบียนทรัพย์สินประกัน ซึ่งก็เป็นหลักการที่สอดคล้องกับการจดทะเบียน ตาม U.T.R.A 1933 และ U.C.C Article 9 ที่เป็นวิธีการ

ที่กระทำต่อเจ้าพนักงานของรัฐคล้าย ๆ กับการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องการจำนอง แต่มิใช่การจดทะเบียนที่เป็นหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินนั้น โดยการจดทะเบียนนี้มีจุดประสงค์เพื่อจะคุ้มครองอันเป็นคำเตือนแก่บุคคลที่จะเกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพย์สินตามสัญญาทรัสต์รีซีท อย่างหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเอ็นทรัสเตอร์ไม่จดทะเบียนเสียภายในระยะเวลา หลักประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีทของเอ็นทรัสเตอร์ เอ็นทรัสเตอร์จะใช้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทรงทรัพย์สินสิทธิ ผู้ซึ่งได้สิทธิมาหลังจากระยะเวลาดังกล่าว ล้มลง และก่อนมีการจดทะเบียน โดยไม่ทราบว่ามีสิทธิตามสัญญาทรัสต์รีซีทไม่ได้

5.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานควบคุมกำกับดูแล

จากการที่สัญญาทรัสต์รีซีทเป็นสัญญาระหว่างธนาคารและลูกค้านาคาร โดยธนาคารเป็นสถาบันการเงินที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจเหนือกว่าลูกค้านาคาร และทรัพย์สินหรือสินค้านำตามสัญญาทรัสต์รีซีทอาจเข้าไปเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก โดยเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่คู่สัญญา และคุ้มครองบุคคลภายนอกในการอ้างสิทธิในทรัพย์สินนั้น ทำให้ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ และการบังคับเอาทรัพย์สินหรือสินค้านำตามสัญญาทรัสต์รีซีทที่เป็นทรัพย์สินประกันนั้น ซึ่งควรแก้ไขเป็นดังนี้

1. การกำหนดการตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกัน เนื่องจากธนาคารได้ยินยอมให้หรือให้ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์นำสินค้าไปขาย ก็คือ ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ยังสามารถใช้สอย ในทรัพย์สินประกันนั้นได้ตามปกติ

ดังนั้น ควรเพิ่มมาตราที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดการตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกันได้ โดยเป็นการเข้าตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและบัญชีทรัพย์สินเป็นครั้งคราวใน เวลาและระยะเวลาอันสมควร เพื่อให้ธนาคารในฐานะที่เป็นเจ้าหนี้ ได้ทราบถึงสถานะของทรัพย์สินประกันนั้น ๆ และเพื่อป้องกันการยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินที่เป็นหลักประกันและทำให้ธนาคารเกิดความเสียหายได้

2. การกำหนดขั้นตอนการบังคับเอาทรัพย์สินหรือสินค้านำตามสัญญาทรัสต์รีซีท เนื่องจากเมื่อธนาคารได้ยอมรับเอาทรัพย์สินหรือสินค้านำผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ตามสัญญาทรัสต์รีซีทมาเป็นประกันการชำระหนี้แล้ว ควรต้องมีบทบัญญัติที่คุ้มครองธนาคาร ในการที่จะเข้าครอบครองทรัพย์สินประกันได้

ดังนั้น ควรเพิ่มมาตราที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขั้นตอนการบังคับเอาทรัพย์สินหรือสินค้านำตามสัญญาทรัสต์รีซีท ซึ่งคล้ายคลึงกับ U.T.R.A 1933 และ U.C.C. Article 9 ที่มีการเข้าครอบครองทรัพย์สินตามทรัสต์รีซีท เมื่อทรัสต์รีซีทผิดนัดชำระหนี้ เอ็นทรัสเตอร์ก็มีสิทธิที่จะเข้าครอบครองสินค้านำ เอกสารหรือตราสารได้ทันที โดยไม่ต้องดำเนินการทางศาล ซึ่งเมื่อเข้าครอบครองแล้ว เอ็นทรัสเตอร์ ก็มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้รับจำนำ

ทั้งนี้ มาตรการที่เกี่ยวกับการบังคับเอาจากทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัสต์รีซีท เช่น

- เมื่อมีเหตุบังคับทรัพย์สินประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีท ห้ามมิให้ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์จำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกัน และให้ธนาคารมีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินประกันนั้น

- ธนาคารอาจบังคับทรัพย์สินประกัน โดยให้ทรัพย์สินประกันหลุดเป็นสิทธิหรือโดยจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกัน เพื่อนำเงินมาชำระหนี้

- เมื่อมีเหตุบังคับทรัพย์สินประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีท หากผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ หรือผู้ที่ยึดทรัพย์สินที่เป็นทรัพย์สินประกันยินยอมส่งมอบการครอบครองทรัพย์สินประกันแก่ธนาคาร ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอื่นยึดหรืออายัดทรัพย์สินประกัน แต่ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีหนังสือแจ้งไปยังธนาคาร เพื่อขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้น

ทั้งนี้ การกำหนดขั้นตอนการบังคับเอาทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัสต์รีซีท ตามตัวอย่างข้างต้น จะเป็นการคุ้มครองธนาคารในฐานะผู้ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ ซึ่งหากมีการบังคับเอาทรัพย์สินหรือสินค้าตามสัญญาทรัสต์รีซีทอย่างล่าช้า ก็ย่อมเกิดผลเสียแก่ธนาคารได้

3. ควรกำหนดให้มีหน่วยงานกลางเพื่อควบคุมกำกับดูแล และเป็นสถานที่ในการรับจดทะเบียนทรัพย์สินประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีท เพื่อเป็นศูนย์กลางในการตรวจสอบทรัพย์สินประกัน และเป็นบันทึกสาธารณะที่สามารถให้บุคคลที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินประกันนั้น ได้มีโอกาสตรวจสอบสิทธิของตนต่อทรัพย์สินประกันนั้น

ดังนั้น ควรจัดตั้งสำนักงานทะเบียนทรัพย์สินประกันขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อเป็นจุดศูนย์กลางในการที่เผยแพร่ต่อสาธารณชน หรือประกาศต่อสาธารณชน ให้รับทราบเป็นการทั่วไปในทรัพย์สินประกันตามสัญญาทรัสต์รีซีท

4. จากการวิเคราะห์ที่พบว่า สัญญาทรัสต์รีซีทมีความเป็นอิสระแยกออกจากสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตได้นั้น ประกอบกับ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้ ... (๖) คดีแพ่งเกี่ยวกับเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ออกเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมตาม (๕) การส่งเงินเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ทรัสต์รีซีท รวมทั้งประกันเกี่ยวกับกิจการดังกล่าว” แสดงให้เห็นว่า สัญญาทรัสต์รีซีท เป็นสัญญาที่เป็นที่ยอมรับและยึดถือปฏิบัติเป็นการทั่วไป จึงต้องมีการระบุไว้อย่างชัดเจนในการกำหนดอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีไว้

ดังนั้น ควรต้องมีการออกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสัญญาทรัสต์รีซีท พ.ศ..... โดยนำหมวด ๓ สัญญาทรัสต์รีซีทออกมาบรรจุอยู่ในร่างนี้ ก็จะทำให้เป็นกฎหมายเฉพาะของสัญญาทรัสต์รีซีท ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันกับ การมีเอกเทศสัญญาต่าง ๆ ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เช่น ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ โดยความมุ่งหมายสำคัญของการเกิดขึ้นของสัญญาทรัสต์รีซีท ก็คือต้องการให้ธนาคารยังคงมีหลักประกัน แม้ว่าธนาคารจะได้ส่งมอบเอกสารต่าง ๆ (Shipping Documents) ให้แก่ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์โดยที่ธนาคารยังไม่ได้รับการชำระเงินคืน

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ยังไม่มี การออกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสัญญาทรัสต์รีซีท พ.ศ..... แต่เพื่อให้การค้าเงินกู้กรรมทรัสต์รีซีท ที่อยู่ในลักษณะเป็นการให้สินเชื่อชนิดหนึ่ง ธนาคารในฐานะผู้ปล่อยเงินกู้ควรต้องมีแนวทางปกป้องสิทธิของธนาคาร ดังนั้น จึงควรที่ต้องมีเอกสารหรือตราสารทางการเงินอื่นใด ประกอบการให้สินเชื่อประเภทนี้ ซึ่งก็คือ ตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งเป็นตราสารที่ลูกค้าให้ค้ำประกันว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ธนาคาร โดยมีวิธีการคือ ขณะเมื่อลูกค้าธนาคารเข้าทำสัญญาทรัสต์รีซีท ลูกค้าต้องออกตัวสัญญาใช้เงินให้ไว้กับธนาคาร ซึ่งเมื่อลูกค้าธนาคารผิดนัดชำระหนี้ ธนาคารก็จะสามารถมีสิทธิไล่เบี้ยในหนี้ที่เกิดจากตัวสัญญาใช้เงิน ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา เรื่องตัวสัญญาใช้เงิน ที่มีกฎหมายเฉพาะบังคับใช้ พร้อมกันนี้ ธนาคารก็ต้องสร้างหลักประกันให้กับธนาคารเอง โดยการจัดทำสัญญาค้ำประกันหนี้ด้วยทรัพย์ ซึ่งเป็นหนี้ที่เกิดจากตัวสัญญาใช้เงิน ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา เรื่องจำนอง ที่มีกฎหมายเฉพาะบังคับใช้เช่นกัน